

Het WATCH Mediawijsheid competentiemodel

Het **WATCH Mediawijsheid competentiemodel** (*Working with Audiovisuals to Teach Critical History*) biedt een gestructureerde aanpak voor het ontwikkelen van sleutelcompetenties bij leerlingen, waarbij mediawijsheid wordt onderwezen vanuit een historisch perspectief. Het model is onderverdeeld in vier hoofdcategorieën: Kennis & Begrip, Vaardigheden, Attitudes en Waarden.

Elke categorie bevat drie specifieke competenties die studenten geacht worden te ontwikkelen. Deze competenties worden complexer naarmate je verder naar beneden of naar rechts kijkt in het model. Door de samenhang tussen de competenties te begrijpen, kun je studenten beter begeleiden in het navigeren door en bijdragen aan het medialandschap. Niet alle lessen hoeven alle competenties tegelijk te behandelen; het is verstandig om na te denken over het gewenste onderwijsniveau en de leerlingen geleidelijk naar meer complexe vaardigheden te leiden.

De activiteiten in dit **handboek** laten zien welke competenties uit het model je leerlingen kunt aanleren. Je hoeft niet elke vermelde competentie aanbod te laten komen; ze bieden opties om uit te kiezen. Als een activiteit bijvoorbeeld aangeeft dat competenties 1.A, 1.B en 1.C behandeld worden, kun je ervoor kiezen om alleen 1.A te behandelen, of verder te gaan tot 1.C. Aangezien 1.D niet wordt genoemd, is het lastiger om die competentie met deze activiteit te onderwijzen.

	A: Kennis & begrip	B: Vaardigheden	C: Attitudes	D: Waarden
1. Leerlingen zoeken en vinden (historische) informatie	<i>Leerlingen weten waar historische informatie te vinden is – zowel online als offline. Ze begrijpen wat de kenmerken zijn van betrouwbare informatie en begrijpen dat bevooroordeelde bronnen nog steeds van waarde kunnen zijn bij het beantwoorden van (historische) vragen.</i>	<i>Leerlingen kunnen relevante historische informatie vinden, ze zijn in staat relevante onderzoeksvragen te formuleren en gebruiken de beste trefwoorden (online en offline).</i>	<i>Leerlingen zijn nieuwsgierig naar de oorspronkelijke bronnen van historische informatie. Ze zijn bereid om extra onderzoek te verrichten om te kunnen verifiëren dat informatie juist is en vertrouwen niet op één bron van informatie.</i>	<i>Leerlingen vinden het belangrijk dat uitspraken en veronderstellingen (in relatie tot de geschiedenis) rusten op betrouwbare informatie en gedegen bewijs. Ze bekijken historische onderwerpen vanuit meerdere perspectieven.</i>
2. Leerlingen evalueren en oordelen over (historische) informatie	<i>Leerlingen weten en begrijpen dat (historische) bronnen altijd binnen een bepaalde context zijn gecreëerd. Ze weten en begrijpen dat (historische) informatie altijd met een bepaald doel voor ogen is gemaakt, en zijn zich bewust van de meningen, overtuigingen en beschikbare informatie die op dat moment gold. Leerlingen hebben duidelijke standaarden (principes van bronnenkritiek) waarmee zij de bruikbaarheid van bronnen als bewijs evalueren.</i>	<i>Door het toepassen van de principes van bronnenkritiek zijn leerlingen in staat de betrouwbaarheid, bruikbaarheid en relevantie van (historische) informatie te beoordelen. Ze beoordelen een bron op basis van zijn oorsprong, medium en auteur, context en doelgroep en gebruiken deze informatie om onderzoeksvragen te beantwoorden.</i>	<i>Leerlingen nemen informatie niet klakkeloos over. Ze zijn kritisch over de oorsprong van de informatie. Ze nemen altijd de redenen voor en doelen van de vertoning van de informatie in acht. Ze staan open voor nieuwe ideeën en zijn bereid hun eigen meningen aan te passen.</i>	<i>Leerlingen vinden het belangrijk dat de oordelen die zij maken over de geschiedenis eerlijk zijn, zeker wanneer deze in relatie staan tot morele en ethische kwesties (bijvoorbeeld het omgaan met schuld, iemand beschuldigen).</i>
3. Leerlingen ontwikkelen en presenteren (historische) informatie	<i>Leerlingen begrijpen hoe media tot stand komt en wordt geconsumeerd, zowel in historische als actuele contexten. Leerlingen begrijpen de voor- en nadelen en de tekenende eigenschappen die de verschillende soorten media hebben. Door middel van hergebruik en het creëren van nieuwe dingen zijn Leerlingen zich bewust dat zij nieuwe betekenissen geven aan bestaand materiaal.</i>	<i>Leerlingen zijn in staat digitale tools en (historische) bronnen en trefwoorden te gebruiken om nieuwe, hoogwaardige media content te creëren (bijvoorbeeld zelf bewerkte korte video's). Deze content is geschikt voor de juiste doelgroep, effectief in het overbrengen van informatie en helpt de doelgroep een beter inzicht of een verhoogde interesse te krijgen voor geschiedenis.</i>	<i>Leerlingen streven naar het presenteren van media op een veelzijdige manier. Tegelijkertijd denken de leerlingen creatief en 'out of the box'. Ze staan open voor opbouwende kritiek en zijn bereid deel te nemen aan geïnformeerde discussies.</i>	<i>Leerlingen zijn toegewijd aan het neerzetten van individuen, mensen en groepen op een eerlijke en evenwichtige manier, die niet bijdraagt aan de (verdere) stigmatiserende generalisaties en verspreiden van stereotypes.</i>

